

SPIS TREŚCI

	str.:
Wstęp	10
Spis oznaczeń i symboli	12
1. Siłownia okrętowa wiadomości wstępne	16
1.1. Zadania siłowni okrętowej	16
1.2. Klasyfikacja siłowni okrętowych	16
1.3. Źródła energii w siłowni okrętowej	30
1.4. Odbiorniki energii na statku	34
2. Podstawy energetyki okrętowej	40
2.1. Okrętowy układ energetyczny	40
2.1.1. Zapotrzebowanie energii do napędu statku	40
2.1.2. Zapotrzebowanie statku na energię elektryczną	44
2.1.3. Zapotrzebowanie statku na energię cieplną	48
2.2. Sprawność urządzenia i układu energetycznego	48
2.2.1. Sprawność urządzenia energetycznego	48
2.2.2. Sprawność układu energetycznego	50
2.3. Sprawność siłowni okrętowej i sposoby jej podwyższania	60
2.3.1. Sprawności ogólna i energetyczna siłowni okrętowej	60
2.3.2. Podwyższanie sprawności energetycznej siłowni spalinowej	68
2.3.3. Sprawność siłowni turboparowej i sposoby jej podnoszenia	86
2.3.4. Sprawność siłowni kombinowanej	100
3. Okrętowy układ ruchowy	110
3.1. Wielkości charakteryzujące okrętowy układ ruchowy	110
3.2. Opór statku. Charakterystyki oporowe kadłuba	118
3.2.1. Charakterystyka oporowa kadłuba	128
3.2.2. Czynniki wpływające na zmianę oporu podczas eksploatacji statku	130
3.3. Pędniki okrętowe	140
3.3.1. Koła łopatkowe	140
3.3.2. Śruby napędowe	142
3.3.3. Pędniki strugowodne	154

CONTENTS

	page:
Preface	11
List of denotations and symbols	12
1. Basic information about marine power plant	17
1.1. Tasks of marine power plant	17
1.2. Classification of marine power plants	17
1.3. Sources of energy in marine power plant	31
1.4. Energy receivers on seagoing ship	35
2. Basics of marine power engineering	41
2.1. Ship power engineering system	41
2.1.1. Energy demand for ship propulsion.	41
2.1.2. Ship demand for electric power	45
2.1.3. Ship demand for heat energy.	49
2.2. Efficiency of energetic unit and energetic system	49
2.2.1. Efficiency of energetic unit	49
2.2.2. Efficiency of energetic system.	51
2.3. Marine power plant efficiency and means of its improvement	61
2.3.1. Total and energetic efficiency of marine power plant	61
2.3.2. Improvement of diesel engine marine power plant energetic efficiency	69
2.3.3. Efficiency of steam turbine marine power plant and means for its improvement	87
2.3.4. Efficiency of combined marine propulsion	101
3. Marine moving object	111
3.1. Characteristic data of marine moving object	111
3.2. Ship resistance. Hull resistance characteristics	119
3.2.1. Hull resistance characteristic	129
3.2.2. Reasons for change of ship resistance during ship operation.	131
3.3. Ship thrusters	141
3.3.1. Paddle wheels	141
3.3.2. Screw propellers	143
3.3.3. Waterjet thrusters	155
	str.:
3.3.4. Pędniki azymutalne	156
3.3.5. Pędniki gondolowe	158

3.3.6. Pędniki cykloidalne	158
3.4. Geometria i charakterystyki śrub okrętowych	164
3.4.1. Charakterystyki hydrodynamiczne i charakterystyki obrotowe śrub	166
3.4.2. Wpływ kształtów i wymiarów skrzydła na charakterystyki śrub.	172
3.4.3. Charakterystyki obrotowe śruby	176
3.4.4. Kawitacja śrub	182
3.5. Charakterystyki wysokoprężnych silników napędowych statku	188
3.5.1. Charakterystyki prędkościowe zewnętrzne	188
3.5.2. Charakterystyki obrotowe śrubowe	192
3.5.3. Charakterystyki uniwersalne	192
3.5.4. Charakterystyki obciążeniowe	198
3.5.5. Pole pracy silnika okrętowego	201
3.5.6. Zasady doboru silnika	204
3.6. Charakterystyki i pole pracy okrętowych turbin napędu głównego	212
3.6.1. Charakterystyka zewnętrzna i pole pracy turbiny parowej	212
3.6.2. Charakterystyka zewnętrzna i pole pracy turbiny gazowej	216
3.7. Współpraca silnika, śruby i kadłuba	220
3.7.1. Warunki współpracy silnika, śruby i kadłuba	220
3.7.2. Współpraca silnika wysokoprężnego ze śrubą o stałym skoku	222
3.7.3. Współpraca silnika wysokoprężnego ze śrubą o skoku nastawnym	228
3.7.4. Praca śruby przy manewrowaniu – krzywe Robinsona	230
3.7.5. Samoregulacja prędkości obrotowej silnika napędzającego śrubę	234
3.7.6. Współpraca silnika wysokoprężnego wyposażonego w regulator prędkości obrotowej ze śrubą napędową	236
3.7.7. Sterowanie programowe układów napędowych ze śrubą nastawną.	242
3.7.8. Współpraca silnika turbinowego ze śrubą o stałym skoku	246

	page:
3.3.4. Rudder propellers	157
3.3.5. Azipod propulsors	159
3.3.6. Cycloid thrusters	159
3.4. Geometry and characteristics of screw propellers	165
3.4.1. Hydrodynamic and rotational characteristics of propellers	167
3.4.2. Influence of blade shape and dimensions on propeller characteristics	173
3.4.3. Rotational characteristics of propeller	177
3.4.4. Cavitation of propellers	183
3.5. Characteristics of seagoing ship main propulsion diesel engines	189
3.5.1. Rotational constant fuel setting characteristics	189
3.5.2. Diesel engine propeller characteristics	193
3.5.3. Diesel engine universal characteristics	193
3.5.4. Diesel engine load characteristics	199
3.5.5. Ship propulsion engine load diagram	201
3.5.6. Principles of engine selection	205
3.6. Characteristics and load diagram of seagoing ship main propulsion turbines	213
3.6.1. Steam turbine load characteristic and load diagram	213
3.6.2. Gas turbine load characteristic and load diagram	217
3.7. Cooperation of engine, propeller and hull	221
3.7.1. Cooperation conditions of engine, propeller and hull	221
3.7.2. Cooperation of diesel engine and fixed pitch propeller	223
3.7.3. Cooperation of diesel engine and controllable pitch propeller	229
3.7.4. Operation of propeller during manoeuvres – Robinson curves	231
3.7.5. Self-control of rotational speed of engine driving ship propeller	235
3.7.6. Cooperation of diesel engine equipped with speed governor and propeller	237
3.7.7. Program-following control of ship propulsion equipped with controllable pitch propeller	243
3.7.8. Cooperation of turbine and fixed pitch propeller	247

	str.:
3.7.9. Współpraca silnika turbinowego ze śrubą o skoku nastawnym	248
3.7.10. Współpraca silnika elektrycznego ze śrubą o stałym skoku	250
3.7.11. Układy napędowe wielosilnikowe	254
3.7.12. Układy napędowe kombinowane	258
3.7.13. Odbiorniki mocy w układzie napędowym	262
4. Charakterystyki napędowe	266
4.1. Charakterystyki napędowe mocy układów napędowych ze śrubą o stałym skoku	268
4.2. Charakterystyki napędowe mocy układów napędowych ze śrubą o skoku nastawnym	274
4.3. Charakterystyki napędowe zużycia paliwa układów napędowych ze śrubą o stałym skoku	282
4.4. Charakterystyki napędowe zużycia paliwa układów napędowych ze śrubą o skoku nastawnym	284
4.5. Charakterystyki napędowe naporu układów napędowych ze śrubą o stałym skoku	288
4.6. Charakterystyki napędowe naporu układów napędowych ze śrubą o skoku nastawnym	290
4.7. Metody wykonywania charakterystyk napędowych mocy układów napędowych ze śrubą o stałym skoku	292
4.7.1. Wykonanie charakterystyki napędowej mocy metodą G. D. Siłukowa	292
4.7.2. Wykonanie charakterystyki napędowej mocy metodą Siłowič-Fanceva (jugosłowiańska)	302
4.8. Wykonanie charakterystyk napędowych zużycia paliwa układów napędowych ze śrubą o stałym skoku	310
4.9. Wykonanie charakterystyk napędowych mocy i zużycia paliwa układów napędowych ze śrubą o skoku nastawnym . . .	316
Bibliografia	330

	page:
3.7.9. Cooperation of turbine and controllable pitch propeller	249
3.7.10. Cooperation of electric motor and fixed pitch propeller	251
3.7.11. Multi-engine propulsion plants	255
3.7.12. Combined propulsion plants	259
3.7.13. Power receivers in propulsion plant	263
4. Ship propulsion characteristics	267
4.1. Propulsion characteristics of power for propulsion plants equipped with fixed pitch propeller.	269
4.2. Propulsion characteristics of power for propulsion plants equipped with controllable pitch propeller	275
4.3. Propulsion characteristics of fuel consumption for propulsion plants equipped with fixed pitch propeller.	283
4.4. Propulsion characteristics of fuel consumption for propulsion plants equipped with controllable pitch propeller	285
4.5. Propulsion characteristics of thrust force for propulsion plants equipped with fixed pitch propeller.	289
4.6. Propulsion characteristics of thrust force for propulsion plants equipped with controllable pitch propeller	291
4.7. Elaboration methods of power propulsion characteristics for propulsion plants equipped with fixed pitch propeller.	293
4.7.1. Elaboration of power propulsion characteristic using G.D. Silukhov method	293
4.7.2. Elaboration of power propulsion characteristic using Silović-Fancev method (Yugoslavian Method)	303
4.8. Elaboration of fuel consumption propulsion characteristics for propulsion plant equipped with fixed pitch propeller	311
4.9. Elaboration of power and fuel consumption propulsion characteristics for propulsion plants equipped with controllable pitch propeller.	317
References	330